

Specialistische Ondersteuning Huisarts Kinder- en Jeugd Psychiatrie (SOH-KJP) van Karakter

Het blijkt niet zo gemakkelijk om psychiatrische problemen bij kinderen vroegtijdig te onderkennen en daarna adequaat te behandelen of zo nodig gericht te verwijzen. Zo geven professionals in de jeugdhulp regelmatig aan dat zij hierbij hulp nodig hebben. Het gaat dan om professionals uit verscheidene disciplines in het sociale domein, zoals coördinatiepunten, wijkteams, expertise teams en scholen, maar ook om huisartsen of kinderartsen.

Door consultatie en specialistische ondersteuning in de huisartsenpraktijk geeft Karakter hulp. Daarmee brengen we snel en doeltreffend de aard en ernst van de klachten in kaart en is een gedegen advies aan het kind en ouders mogelijk.

Specialistische Ondersteuning Huisarts Kinder- en Jeugd Psychiatrie (SOH-KJP) van Karakter

De samenwerking met onze SOH-KJP'er vergroot het probleemoplossend vermogen van de huisarts en helpt de huisartsen bij het indiceren van de wél noodzakelijke verwijzingen.

De inzet van de SOH-KJP'er:

- versterkt de eigen regie van kinderen en gezinssystemen;
- verhoogt het aandeel verwijzingen door de huisarts/ lokaal coördinatiepunt naar voorliggende voorzieningen in het sociaal domein;
- versterkt de expertise, medicatiekennis en verhoogt de kwaliteit van de jeugdpsychiatrische en psychosociale zorg door de huisarts en het lokaal coördinatiepunt;
- ondersteunt de poortwachtersrol van de huisarts en intensificeert de afstemming tussen wijkteam/wijkregisseur/ lokaal coördinatiepunt en de huisartsen op het terrein van de kinder- en jeugdpsychiatrie;
- vermindert het aantal verwijzingen naar GBGGZ en SGGZ;
- versnelt de totstandkoming van een (werk)diagnose en behandeling en verlaagt de doorlooptijd van klachtsignalering tot diagnose tot behandeling.

Doelgroep

0-18/23 jaar en ouders

Een huisarts aan het woord:

“Regelmatig worden we als huisartsen geraadpleegd door verontruste ouders met een gedragsprobleem bij een kind op school of thuis. Het gedrag kan onder meer een variatie van normaal zijn of de ouders kunnen overbezorgd zijn of wellicht is er sprake van een inadequate opvoedingsstijl. Het is voor de huisarts doorgaans niet gemakkelijk om psychiatrische problemen bij kinderen vroegtijdig te onderkennen. Hoe kun je gezond gedrag bevorderen, ben je als huisarts in staat zelf behandelbeleid te bepalen en waar moet je naar verwijzen bij ziek gedrag?”

Problematiek

In de breedte, van lichte 'niet DSM waardige' problematiek tot psychiatrische problemen. Eigenlijk wil de SOH KJP niks uitsluiten, maar om de aanpak concreter te maken staat hieronder problematiek vermeld waar de huisarts en het lokaal coördinatiepunt aan kan denken en die binnen de patiëntenpopulatie van de huisarts vaker voorkomen. Hierbij geldt: wanneer problematiek niet zeer complex is en er geen fors onderhoudende systeemfactoren spelen, kan de SOH KJP er zelf mee aan de slag in maximaal circa 5 afspraken. Anders wordt het screenen, inventariseren en advies geven voor doorverwijzing. De noodzaak van een verwijzing staat dan ook op geen enkele wijze ter discussie. Vanzelfsprekend is het terugverwijzen naar jeugdzorg/voorzittende voorzieningen wanneer dat mogelijk is, uitgangspunt.

Ingangsklachten

- Combinatie van chronische psychiatrische problematiek zoals autisme en ADHD, en noodzaak start opvoedingsbegeleiding
- Psychosomatische klachten
- Dysthyme/depressieve klachten
- Angstproblematiek
- Negatief zelfbeeld
- Slaapproblemen
- Eetproblematiek
- Vergroten sociale vaardigheden/weerbaarheid
- Oppositioneel opstandig gedrag/gedragsproblemen (agressie)
- Begeleiding bij complexe rouwproblematiek, bijvoorbeeld na suïcide of bij stagnatie van het rouwproces
- Hechtingsproblemen
- Enkelvoudige (eenmalige) traumatische gebeurtenissen.

Methode

Karakter biedt ondersteuning aan huisartsen door een medewerker in te zetten die gespecialiseerd is in de jeugd GGZ, de SOH-KJP'er. Ervaren GZ psychologen helpen in de huisartsenpraktijk in de regel binnen 2 tot 5 consulten met screeningsdiagnostiek, consultatie, korte behandelingen, verwijzingsadvies, begeleiding, inzicht in sociale kaart en wachtlijstoverbrugging.

Onze professionals blijven werkzaam binnen Karakter om de binding met de dagelijkse praktijk te borgen. Daarnaast zijn kinder- en jeugd psychiaters van Karakter beschikbaar voor intervisie. De Karakter professionals werken een beperkt aantal uren per week bij één huisarts of rouleren over een grotere groep huisartsen.

De hulp die SOH'ers bieden binnen de huisartsenpraktijk is dichtbij en drempelloos voor ouders en kind en blijft onder regie van de huisarts. Daardoor verloopt de gegevensoverdracht soepel. Om 'zo vroeg mogelijk' in de ontwikkeling van het kind signalen te onderkennen en bij te dragen aan een effectieve behandeling maken we gebruik van ervaren, hoogopgeleide specialisten. Dit is nodig om beoogde doelen te bereiken.

Resultaten

Zo werken we al samen met 50 huisartsenpraktijken. Waar voorheen voornamelijk werd doorverwezen door de huisarts, wijzen de eerste resultaten uit onderzoek uit dat:

- bij circa 20-50% van de behandelde patiënten de zorg naar tevredenheid wordt afgerond door onze SOH'ers zelf;
- bij 5-15% van de behandelde patiënten er een doorverwijzing plaatsvindt naar de GBGGZ ;
- bij slechts 15-25% van de behandelde patiënten er een doorverwijzing plaatsvindt naar de SGGZ;
- het overblijvende deel kan toe met maatschappelijke zorg.

Conclusie

Onze eerste ervaringen wijzen uit dat er veel gericht én minder wordt verwezen naar de GBGGZ en SGGZ. Daarnaast krijgen huisartsen meer zicht op de zorgmogelijkheden dicht bij huis. Door deze preventieve werking worden kinderen en ouders beter geholpen en kunnen verdere maatschappelijke kosten worden beperkt.

Een huisarts aan het woord:

“De ondersteuning door een ervaren GZ-psycholoog van Karakter heeft veel voordelen voor onze patiënten opgeleverd. De kennis en ervaring van de psychologen leidt tot een goede screening. Gezond wordt van ziek onderscheiden. Zo nodig wordt psycho-educatie toegepast bij de patiënt of bij de ouders. Ouders en jongeren zijn heel tevreden over de begeleiding omdat die drempelloos, niet stigmatiserend, duidelijk en kundig is. De SOH-KJP van Karakter zorgt voor snelle overdracht aan de huisarts en registreert in het HIS. Kortdurende behandeltrajecten hebben plaatsgevonden, soms ter overbrugging van de wachttijd na verwijzing.”